

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 Hll.
 Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LÓRÁNT.
 Kiadók és lapkiadónokok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A drágaság körül

Debrecen, december 13.

A drágaság jegyében hadat visel most már minden minden ellen. Bellum omnium contra omnes. Az emberek egymást, azaz hogy egymás mesterségét vádolják. Nem én csinálom a drágaságot, hanem te. A munkás azt mondja, az urak csinálták. Azután egymás között is széttagozódnak, hogy megint külön-külön még egymásban is keressenek hibát. Hasonlóképp cselekszenek az államok, amelyek egymás vámpolitikáját okolják. S nagy buzgalommal emelik tovább a vámokat az egész vonalon. Hogy valamiként el ne felejtjük, hogy vámok is vannak a világon. No és így szépen veszekszünk tovább. Ahogy az államok, úgy a különböző testületek is hadakoznak egymás ellen, bár csak szóban és papiroson. A kereskedők a gazdákat okolják, a gazdák a kereskedőket. Legutóbb az országos gazdasági egyesület a gyárosokat okolta azért, hogy az ő kartelleik csinálta a drágaságot. Nyomban rá a gyárosok verték vissza a támadást, hogy a gazdák érdekében fenn tartott husvámok és buzavámok okozták azt, hogy bár terem hus is, buza is, mégis drága mindakettő.

Szellemi tornák ezek a hadakozások. A kivont kardok helyett érvek csillognak és vágódnak egymás fejéhez. A fejek nagyot koppannak, de nem hallgatnak el, a vita folyik tovább ádázul s a drágaság nemtoje — ha van ilyenféle figura is a világon

Ragyogó élet.

Az ítélet felháborította Franciaországot. Louis Jaquart, madame Dumorin szeretője, föltétlenül bizonyos, hogy meggyilkolta kedvese férjét, még pedig ennek erkölcsi, sőt fizikai bűnrészességével. A közönség az egyiknek a guillotine-t várta és szánta, a másiknak meg husz évi fegyházat. S ime, két nagy ügyvéd, kik pompásan értettek az esküdtek hipnotizálásához, kimondatták velük a nem vétkességet és kicsikarták a ketős fölmentést! . . . Az újságok gunyosan idézték azt a hirhedt levelet, melyre a vádtámaszkodott és amelyben madame Dumorin ezt írta Jacquart-nak: „Ha a jó Isten megsegít és kiszabadulok, meg fogjuk ismerni és élvezni fogjuk végre a ragyogó életet, drága kedvesem!”

A gyilkos pár készült megvalósítani a gyalázatos álmot. Mily csuf botrány!

. . . Louis Jacquart egy titkos ajtón át szökött ki a törvényszéki palotából. Attól félték, hogy tüntetés lesz. Pár perccel előbb ügyvédje félrefordult, mikor kezét akart neki nyújtani. Egyetlen rokona, öreg nagybácsija, aki fölnevelte, zárt boritékban egy névjegyet adatott át neki, melyre írónnal sebtiben e pár szót írta: „Hitvány ember vagy, soha többé ne lássalak”. Első, eszeveszett örömet, hogy megmenekült a haláltól, hogy kiszabadult, máris megmérgezte a rettegés. Kapiláját szemére gyűrve, elindult lakása felé,

— vidáman mosolyog előttük. Beszélhettek, nekem ugyan nem ártok. Én élek és uralkodom és akinek ez nem tetszik, egész bátran barátkozhat a megpukkadás gondolatával. De azért bár mérgesek az emberek, megpukkadni még senki akarnak. Inkább élni s minél jobban élni akarnak. S mert ez nem megy, legalább úgy nem megy, ahogy szeretnék, egymásra törtet a vád: te csináltad a drágaságot.

A pénz értéke csökkent. De mekkorát csökkent. S a drágaság alapvető okának a kutyája körülbelül itt van elásva. Oly értékkülönbözetek vannak, hogy az okaik kikutatásába akár bele lehetne bolondulni. A dollár Amerikában elkötve egy forintnak felel meg, de hazaküldve öt korona lesz belőle — s még sem lehet érte annyit vásárolni, mint odaát. Csodálatos átalakulásokon megy át a pénz. Hatvan év előtt a forint többet ért, mint ma husz korona. Nyolcvan év előtt garasonként lehetett venni egy hold földet, Debrecen határában az Alföldön általában ilyen ára volt a földnek. A Pallavicini-birtokot, amelyen a múlt héten a trónörökös vadászgatott s amely Csanádmegyében kezdődik s Csongrádmegyén áthaladva, Pest-megyében ér véget, száz év előtt özvegy Pallavicininé Zichy Leopoldina grófnő harminchatezer pengő forintokon vásárolta meg a genmai kereskedelmi társaságtól és ráadásul még a genuai urak is hasznot láttak az üzletben. Azért pedig manap három-négy rendes automobilt sem igen lehetne venni. De általában minden ennek a pénzérték

csökkenésnek szomorú jelenségét mutatja. Minden. A kenyér, a hus, a bor, a tüzelőfa, a ruha, a lakás. A forint ugyanaz ma is, mint volt ötven év előtt, de értéke nem váltja meg azokat az anyagokat, amelyeket ötven év előtt. Kevesebb kenyeret, kisebb húst, bort, tüzelőfát ér ma, mint abban az évben, amikor még az öreg forintokat verték.

Csökken a pénz értéke, mondják, a forint devalválódott s átvette a hatos szerepét. Ámbátor hiszen egy skatulya gyufa most is egy krajcár, mint negyven esztendő előtt. Az értékesökkenés okául azt mondják, hogy sok az aranykészlet és egyre jobban szaporodik. Több az aranybánya, mint volt s egyre több kincset hoznak fel a föld mélyéből. A sok pedig a jóból is megártván, leszállott az arany értéke. A valuta pedig aranyalapon állván, leszállott a pénz értéke. Vannak, akik azt mondják ultima ratio gyanánt, hogy vissza kellene térni az ezüstvalutára, talán akkor jobb világ lenne. De hiszen az ezüst ára is csökken. Öt év előtt hatvan forint volt egy kiló belőle, ma meg ötven. Aki tiszta ezüsből hamisítja az ötkoronát, minden darabon három koronát keres.

Igy állunk ma. S el sem lehet képzelni, hogy mi lenne akkor, ha — ami éppen nem tartozik a lehetetlenségek közé — egy szürke szobatudós vegyészember felleli az aranycsinálás titkát. Mi lesz azután? S ha akkor majd a föld lenne a pénzegység, a kiváló finánc politikusok miként játszanának azzal is vámháborút?

óvatosan lopódzva a kiskatkok mellett. Szomorúan szorongatta az öbében a szegény jó öreg névjegyet, aki egy naga képviselte családját, gyermekkori emlékeit. Eltűnt a kedves mult! Minő benső magány vár rá ezentul! . . . Utközben talákozott egy barátjával, aki ránézett és akinek nem mert köszönni. A házmester kisfia üdvözölni akarta, de az anyja rákiáltott: „Zézé, takarodj be tüstént! . . .”

A vizsgálat óta teljesen fölfogott lakásban baljóslatu fényt árasztottak a porcelán sűrűn belepattintott villamos lámpák. Reszketve járt fel-alá a szobákban. Belépett a kis szalonba, hol lírai hevület elhatározották a gyilkosságot, hogy aztán szabadon élhessenek, kedvükre . . . Ah, hogy is tudott beleegyezni? Micsoda mérges csepegtetett elméjébe, mivel vakított el az az asszony? Mert áldozata volt, rácsok között. Az ügyész is, meg a védőügyvédje örökön át úgy beszéltek róla, mint egy szegény gyámoltalan bábról, aki játékszer volt diákkori szerelme, unokahuga kezében. Belőlte őt az a perverz, rémregényektől fölziggatott teremtés, aki hozzá még csinos, szép se volt . . . Valóban, a vádlottak padján, kivörösödött orrával és szemével, felfúadt arcával, kócos hajával nem tettset olyannak, mint akiért valaki gyilkolni kész.

Összerázkódott: a fölről Dumorin képe nézett rá! Már elfeledte milyen volt életében; csak úgy emlékezett rá, — oh borza-

lom! — mint egy groteszk hústömegré, amely a földön fekszik, halásápadtan, förtelmesen merev szemekkel, vértől fojtos ruhában . . . A fogházban lázálmai soha így nem mutatták . . . De csitt! mi az a lakatlan szoba esendijében? . . . Ki járkal itt? . . . Senki! . . . Oh! a parkett recseg még . . . Talán . . . Nem, senki sincs itt s mégis léptek nesze hallatszik, mintha valaki óvatosan járna, hogy meg ne hallják . . .

Egész éjjel didergett, fogvacogva, fel-felriadva szunyogt egy sarokban.

. . . Marcelle Dumorin is elhagyta a törvényszéki palotát, anyja, egy félbolond, vakbuzgó asszony társaságában, akit évek óta nem látott s akivel ezentul együtt kell élnie.

A bérkocsi megállt egy templom előtt, ahol meg kellett gyómnia, — a félbolond követezte. Egy potrohos pap, kinek szájából rossz fogak szaga áradt, kegyetlen banalitásokat rótt rá s megigértte neki a feloldozást . . . Aztán haza kellett menni, a családi otthonba, ruháért, holmiért . . . Mindjárt a küszöb mellett tekintete a megvilkolt hitves sétatotjára esik; az egyik asztalkán ott hever a keztyűje; íróasztalán az utolsó, félig fölívagott könyv, melyet olvasott, szivar-tárcája, az írótom, rajta aranyos betűkkel az imádott név: „Cécille”, ruhái a fogason . . . Görcsös fuldoklás rázza . . . Férje nem volt Romeo, olyan férfi, akit úgy lehet szeretni, mint egy szeretőt, de mintaképe volt

Véderővítés nap

A képviselőház ülése.

Az elnök tegnapi figyelmeztetése úgy látszik — használt, mert a képviselők ma idejekorán és a kellő számban jelenek meg a képviselőház ülésén, amelynek napirendjén ma a véderőjavaslatok voltak, amelyek egyetlen szónoka Kun Béla volt, aki a szokott ismert mondasokkal hazta ki az ülést.

Élénkebb élet azért mégis csak a folyosón volt, ahol a koalíció hősei, a teremrombolók dicsekedve beszélték el december 13-ának történetében való részvételüket.

A képviselők csak akkor töltek be a terembe, amikor Lukács László pénzügyminiszter válaszolt az egyik interpellációra.

Az ülés lefolyásáról különben városi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos fél tizenegy órákor nyitotta meg az ülést. A jegyzőkönyv hitelesítése, az elnöki jelentések tudomása vétele s az interpellációs könyv fölolvastása után tértek át a napirendre.

A véderőreform.

Kun Béla azt követeli, hogy a véderőjavaslatokat vegye le a kormány a napirendről. Ezt követeli a függetlenségi párt és a függetlenségi párti sajtó is. Az ellenzék legutolsó obstrukcióját az ország jogosnak ismerte el. Jogos lesz az obstrukció a jövőben is, ha a kormány nem veszi figyelembe a nép akarát, hanem az ország néjének figyelembe vétele nélkül akarja fejleszteni a hadsereget. Hőbáztatja, hogy azt hangoztatják, hogy előbb kell a hadsereget megerősíteni s csak azután következhetik el a választói jog megteremtése. Ezen kijelentés után minden obstrukció jogosult, mert a program az általános választói jog volt. A függetlenségi párt köteletségét teljesíti, amikor a leghevesebb harcot folytatja a véderőreform ellen, amely egyáltalán nem számít a nemzet teherviselő képességével és a nemzet követeléseivel. Ennek a kormánynak semmi más törvényjavaslattal nem szabad volna a Ház elé lépnie, csak a választói jog reformjáról szólóval.

a szelid, önfeláldozó férjeknek. Hogy ápolta, mikor tiúszban élet-halál közti lehetett. Tizenhét éjjel nem mozdult az ágya mellől. S hogy kényeztette, becézte. Egyébre se volt gondja, csak hogy milyen ajándékkal kedveskedjék neki. Azért dolgozott, azért élt, hogy őt mosolyogni lássa — és ő megölette

... Hogy is vehették el az eszét azok a regények, színdarabok, melyek ordítva hirdetik „a szerelmem jogát”, a „boldogság akarását”, az „integrális élet”-et... Micsoda sorsa lesz most? ... És Louis? Szerette-e azt a férfit valaha? Az a fiatal ember, ki örülten belébolondult, éppen utjába tetődött, hogy valóra váltsa intenzív, együgyű álmait. S azt mondta neki: „Oh! ha csak én volnék!” De ma, védőügyvédjének beszéde után, aki a bűnnel egyedül csak a okatestvérét vádolta, lehámlott kedveséről mindaz a himpor, mellyel csak az ő képzelete hintette be... Csak maga a tény maradt fenn: Louis Jacquart megölte, gyáván, orvívéséssel öreg barátját, miután előbb elroholt tőle feleségét...

— Imádkozzál, leányom! ... mielőtt elmész innen! ... — Le kellett vedelnie a parketten, férje arcképe előtt és összekucskolt kezekkel, anyja parancsára, utána megte az imát: Requiem ... aeternam ... dona ei ... Domine ...

... A szerelmek három nap múlva látták először viszont egymást a Bois de Boulogne egy félreeső zugában. Mintha egykori szerelmük újra átjárta volna őket. Szakadatlanul s édes gyönyörűséggel gondoltak egymásra ... Ah! mily felséges lesz az első ölelés!

Interpellációk.

Egy órákor tért a Ház az interpellációkra.

Abrahám Dezső az állami szénbányák bérbeadása kérdésében interpellál.

Lukács László pénzügyminiszter konstatálja, hogy az állami szénbányák bérbeadásáról, vagy eladásáról szó sincsen, csupán arról, hogy az üzemet szanálják. Kéri válasza tudomásul vételét.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Kelemen Béla a vasuti tarifareform dolgában interpellál. Interpellációját kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

Az ülés fél kettőkor ért véget.

Az utolsó millió

Sürgős tárgyalások a nagykölcson ügyében.

Debrecen város tanácsa ha valamikor, úgy most áll a legnagyobb problémák előtt, amelyek Debrecen jövőjének alakulására bírnak nagy, sőt döntő befolyással. A helyzet ma az, hogy mindama nagy dolgok, amelyek Debrecennek nagy városá tételének feltételei, most várnak megvalósításra és e megvalósítás nagy munkáját ennek a tanácsnak és ennek a törvényhatóságnak kell megkezdnie, vagy végrehajtania.

A terhes és felelősségteljes feladatok közt, amelyek e munkában a városi tanácsra várnak, három nagy dolog van: a véleményadás, a végrehajtás s a legnagyobb a végrehajtáshoz szükséges anyagi erők előteremtése. Ez utóbbi nagy feladat előtt áll ma a tanács, amikor lejárnak ez év kötelezettségei és a jövőre előirányzott s gyorsan, okvetlenül bekövetkező kiadások teljesítéséről, fedezéséről kell gondoskodni. Az ez évben fennálló kötelezettségek, amelyek a csatornázás kérdésével állanak összefüggésben több százezer koronára rugnak, a házi csatlakozások költségeiről benyújtott legutolsó két kereseti kimutatásnak összege 114.459 korona, amely szintén sürgősen kifizetendő, ugyancsak a csatornázási

munkák kapcsán bekövetkezik a végleszámlálás, miután a csatornázási munkák befejezést nyertek. Két hónap előtt megkezdte a munkákat Világítási és Vízmű részvénytársaság is, a mely a vízvezeték építi. Remény van arra, hogy a burkolás tervezetét és szabályrendeletet a miniszterium jóváhagyja s így a csatornázási és vízvezeték munkák befejezésével az utcaburkolást is megkell kezdeni és végre is hajtani.

Mindezek mellett pedig most egy másik nagy életbe vágó kérdés követeli a leggyorsabb megoldást. Ez a kérdés pedig nem más, mint a *klinikai szolgálatra alkalmas közkórház építése*. Tudjuk, hogy a tervek szerint ez a kórház két millió koronába kerül. Megalkotása és létesítése pedig azért rendkívül fontos és sürgős, mert tudjuk, hogy a debreceni orvosi fakultás létesítésének lehetőségét egyenesen ennek a közkórháznak létesítéséhez kötötte a miniszter.

Mindama kötelezettségek teljesítése, amely Debrecen városára a jövő évben vár, meghaladják az öt millió koronát. Ennek igazolására elégséges felsorolni azokat a dolgokat, amelyek már folyamatban vannak és amelyek a jövő évben nyernek befejezést. Ezek a *csatornázás, vízvezeték, a fürdő és csolnakázó tó létesítése, a Szikszay-ház építése, az egyetemi célokot szolgáló közkórház, a burkolási program részleges végrehajtása*. Ezeknek a kötelezettségeknek a teljesítését azonban a városi tanács már eddig is tudta, mégis a nagykölcson felvételével, vagy legalább a tárgyalások megkezdésével még is késlekedtek. Az elmúlt hónapban bekövetkezett feszültség a pénzpiaccon némileg indokoltá tette a várakozást, azonban a várakozást nem igazolta a most már bekövetkezett még rosszabb helyzet, a mely szerint kilátás van arra, hogy a kamatlábat az Osztrák Magyar Bank újra emelni fogja. Pedig a klinikai közkórház építésének sürgőssége miatt most már nincs várakozásnak helye. Ezt érezte a tanács legutóbb amikor kimondta, hogy *egy nagykölcson megszer*

Nehéz léptekkel taposták a virágos füvet ... Nem mervén magukról beszélni, az időjárásról cserélték ki eszméiket. Rájuk nehezedik a lánc, melyet gyalázatokat tetők kövácsoolt, sulyosabban, mint a társadalom megvetése. A bűn összeforrasztotta őket s most kerülni akarják egymást ... Ah! a ragyogó élet! ... az ő ragyogó életük! ...

Az asszonyra nem maradt örökség a férje után s büntársa, akinek vagyona nincs, pénzt nem fog neki küldeni; második férjét és más szeretőt nem talál, ha csak álnév alá nem rejtőzik; alá lesz vetve feleszűi anyja zsarnokságának. A férfi, mint egy megszökött fegyenc, meg kell, hogy változtassa arcát, melyet a képes-lapok széjjelhoradtak és megismertettek mindenütt, menekülnie kell, el kell bujnia valahol, ahol nem ismerik, szeretet nélkül kell élnie, a sirig hurcolnia a gyötrelmes félelmet ...

Egy keresztutnál megálltak:

— Sokan járnak erre felé ... váljunk el.
— Igen a viszontlátásra, Louis.
— A viszontlátásra, Marcelle, majd irok magának ...

S megindultak, mindegyik a maga útján, még több borzalom és kétsegbeesés felé. Az asszony, mindig és mindenütt, azon gyászos imák ritmusát érezte, amelyeket vakbuzgó anyja háromszor napjában rákényszerített s amelyek ifjuságáért, életéért látszottak buzogni. A gyilkos sietett, rohanva ment, mint egy céltalanul, mivel nyakában fagyos lehetet érzett, mely meg nem szűnt soha ...

J. Joseph-Renaud.

Mikor megpillantották egymást, egy fákkal szegélyezett pázsit szélén, amelyen árnyék- és fényfoltok táncoltak, amint a lomb ide-oda rezgett, előbb szaporán, mohó sietéssel közeledtek egymáshoz, majd ösztönzerű lassúsággal, mely meglepte őket. Már csak három lépés volt köztük. Megálltak. Néma csend. Elsőnek az asszony szólalt meg: „Jónapot Louis — Jónapot Marcelle? Hogy vagy? ... Köszönöm ... és te? ... Megkaptam a sürgönyömet? ... Igen ... Nem tudtam, hogyan értesitselek ... Persze, értelek, mamával nem megy olyan könnyen ...” A tegezés feszélyezte őket. Csak rövid, banális mondatokat tudtak váltani. El kellett hallgatniok. Egymás oldalán, egymáshoz nem simulva, mintha mértföldek lennének köztük, végimentek egy fason, a zavartól kiszáradt torokkal. Néhány perccel előbb örömpreves gondoltak erre a találkozásra, mely el fogja oszlatni szomorúságukat és rettegéseiket s ehelyett csak megerősítette csalódásaikat!

Mert most már nem látják egymást az írott maszlagból kelt párát kódén át. Az asszony úgy találja, hogy a gyilkos arca banális, édeskés s elképed, hogy egy pillanatig is hőst láthatott benne; egy apasnak is harciasabb a megjelenése! S a férfi nem ismeri föl ebben a jelentéktelen asszonykában azt a fenséges teremtet, akit diákálmái s férfivágynai áhitva kívántak ... A kaland, mely csókokkal kezdődött az előszobában s a törvényszék előtt folytatódott, s amely, így érezték, itt végződik be, épp oly nevetségesnek, mint förtelmesnek tetszett nekik ... Egy vértócsa kellett, védő- és vádbeszédnek, hogy ez a két fölhevült agyu kiábránduljon.

zése iránt a tárgyalásokat a legsürgősebben még e hónap közepén megindítja.

Addig is a szükséges sürgősebb kiadásokat abból az egy millió koronából fedezik, a melyet eddig még nem vettek fel az Osztrák Magyar Banktól az ott kötött 17 milliós kölcsönből nem utalványoztattak. Ez az összeg azonban nem elégséges újabb beruházásokra is, mert ennek az összegnek terhére már anynyi kiadás fedezete vár, hogy azok teljesítése után abból alig marad egy csekély összeg. A polgármester a napokban veszi fel ezt az utolsó egy milliót és közvetlen ezután megindítja a tárgyalásokat az új nagykölcson megszerzése érdekében. Valószínű, hogy e tárgyalásoknál figyelembe veszi a tanács azokat az ajánlatokat, amelyek a tárgyalás fölvetelére vonatkozóan előkelő külföldi pénzesoportok tettek.

200 gyermek felruházása

Ünnepély a katolikus főgimnáziumban.

A csütörtöki felolvasó estét rendező bizottság szép kis házi ünnepélyt tartott ma délután a római katolikus főgimnázium tornatermében, ahol kétszáz szegény, sápadt arcú, rongyos gyermek között osztották ki a csütörtöki felolvasó esték jövedelméből vásárolt rengeteg cipőt, ruhát stb.

A kedves ünnepséget Lóky Béla dr. igazgatónak, a rendező bizottság elnökének beszéde nyitotta meg, ki nemcsak a gyermekek, de a felnőtteknek is igazán szívéhez szóló megnyitó keretében mondotta el az estélyek célját, rendeltetését, utalt arra, hogy ez esték hálás közönségének nemes szórakozása nyújtja a módot arra, hogy örülhessen néha a szegény is. Mentől többen szórakoznak ez estén, annál több örömkönnny fakad annak nyomán a rongyos gyermekek szemében, mert minél több hallgatósága van az estéknek, annál több gyermek tud felruházni a jövedelemből az egyesület. Évről-évre növekszik a segélyre szoruló száma. Ez évben már elérte a 300-at azok száma, a kik a bizottság jótéteményében részesültek. Csak most egyszerre 200 gyermeknek jut cipő, ruha, de mennyi azok száma, kik időközben szorulnak segélyre! A bizottság e segéllyel szemben nem kér más ápolójaitól, csak hogy tanuljanak, legyenek jó magaviseletűek, hogy hasznos tagjai lehessenek egykor a hazának, a társadalomnak.

Majd a 200 gyermeknek egyenként adták át a cipőt, ruhát, ami bizony majd egy órát vett igénybe. Ennek végeztével egy kis leányka, majd egy gimnázista köszönte meg igen ügyes kis beszédben a bizottság fáradozását, majd Lóky Béla dr. intézett szép köszönő beszédet a bizottsághoz, de amelyben megköszönte mindazok fáradozását is, kik ezen segélyosztást lehetővé tették, első sorban a nagyközönség jóakarátát, hogy a felolvasó esték látogatásával módot nyújt a szegények segítéséhez.

Ezzel a kedves kis házi ünnepély (melyen a rendező bizottság tagjain kívül jelen voltak Unger Gusztáv iskolaszéki elnök, Molnár Kálmán igazgató, a római katolikus elemi iskola teljes tanító s tanítónői kara s sok szegény szülő) az örömtől sugárzó gyermekesereg boldog éljenzése közben véget ért.

IRODALOM.

A Csokonai-kör ügyei. A Csokonai-kör választmánya december hó 15-én, pénteken délután fél 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart. Tárgyak: 1. A Lőkövits-pályázat bírálata. 2. A Csokonai- és Emlék-kert átadása. 3. A Kazinczy-pályázat bírálóinak megválasztása. 4. Jelentések. 5. Folyó ügyek.

A legelegánsabb

téli felső kabátok és öltönyök a Báli idényre szalon smoking és frack öltöny külön-külön :: legessegek készülnek ::

Prelovsky Andrásnál
Debreezen, Kossuth-utca 4. sz.

A delegációkat összehívták

A királyi kézirat.

A hivatalos lap mai száma három legfeljebb kéziratot közöl, amelyek szerint a király december 28-ikára hívta össze a delegációkat Bécsbe. Aerenthal gróf közös külügyminiszter Khuen-Héderváry gróf magyar miniszterelnökhöz és Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökhöz vannak intézve a királyi kéziratok, a melyeknek szövege így hangzik:

Kedves gróf Aehrenthal! A közös ügyek tárgyalására az 1867. évi XII. törvény cikk alapján, illetve az 1867. évi december 21-én kelt törvény értelmében hivatott bizottságokat másolatban mellékelt kézirataimmal folyó évi december 28-ára Bécsbe egybehívtam és megbízom Önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1911. december 10-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Aehrenthal s. k.

Kedves gróf Khuen-Héderváry! A közös ügyek tárgyalására az 1867. évi XII. törvény cikk értelmében, illetve az 1867. évi december 21-én kelt törvény alapján hivatott bizottságokat a részökre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi december 28-ára Bécsbe ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös miniszteriumaimat alkotmányoszerű előterjesztések megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottsága tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1911. december 10-én.

FERENCZ JOZSEF s. k.

Khuen-Héderváry s. k.

Ugyanilyen szövegű kéziratot intézett a király Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökhöz is.

A magyar országgyűlés delegációjának megválasztása iránt nem kell intézkedni, mert az az ülészak, a melynek folyamán a legutóbbi delegációt megválasztották, még most sem ért véget és így a házszabályoknak a koalíció alatt gyakorolt értelmezése szerint új delegátusok választására nem kerül sor. A magyar delegáció elnöke éppen ezért most is Zichy Tivadar gróf lesz.

Séta a korszón

*

„Lelkem, forduljon meg.”

Ez a szokatlan megszólítás ma délelőtt a korszón hangzott el és állítólag „két uriember” vágta vele szembe nemcsak az illetet, de a színháznak két igen csinos, habár nem is vezetőszerepet játszó — hölgytagját.

Maga ez az eset olyannyira jelentéktelen, hogy kár volna érte szót vesztegetni, ha ez alkalommal először és éppen csak ebben a formában, kizárólag ezek által az urak által és csakis fentjelzett hölgyekkel szemben követett volna el. Ám ha tüzetesebben vizsgáljuk az esetet, azt fogjuk látni, hogy itt nem is a nő, de a színésznőt és nem is az urak, de a közfelfogás részéről érte a támadás. Ezért az izlés és az elfogulatlanság nevében fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat.

Azt tartja ugyanis a közhit, hogy a színésznő, aki a világot jelentő deszkákon egész lelkét adja neki, a színpadon kívül is az övé, Tetszésétől függ a sikere, mosolyától az egzisztenciája. Tartozik tünni a szeszélyeit, elszenvadni a bosszantásait, sőt a nevelatlanságát is akceptálnia kell. Mert Ő a nagyhatalom,

a kritikus, a Caesar, akinek ezer a szeme és véghetetlenbe nyúló a birodalma. A színésznő ellenben élvezeti cikk, akihez egy husz krajcáros karzati jegy ellenében joga van minden boldognak és boldogtalannak.

Nagy itt a tévedés uraim, karzatra és páholybajárók egyaránt. A színésznő, nemcsak mint művésznő, — de mint nő is érdemes a megkülönböztetésre. Mert a színpad nem az az oltár, ahová olcsó belépődíjjal jut el az ember, hanem a lelkiélet kifinomodása s a tehetségnek raffinált cizellálása kell az utra. Az a tulajdon, mely a csunya nőt is széppé, a szépet kacérrá s a kacért ellentétlővé is tudja tenni. Érti ezt a drámai hősnő és az énekes subrette egyaránt s a kis kóristánó jobbon örül egy szerepnek, mint egy hatalmas pénzember — házassági ajánlatának.

Az a két kardalós pedig, akit az izléstelenségnek ez a brutális inzultusa ért, ezenfelül még a szó polgári értelmében is — tiszteletre méltó urihölgy. Az egyik egy helybeli jőnévi színésznő a hitvese, aki úgy is mint asszony, úgy is mint anya, egyike a legpéldásabb uriaszonyoknak, a másik a szintársulatnak egyik legszebbelkű és igazán nem könynyűvéru, de öntudatosan bohéme — és a számításig józan tagja. Aki bár ma az utolsó sorban foglal helyet, nem lehetetlen, hogy már holnap az első között lesz, hová nemcsak temperamentuma, de az átöröklés törvényeinél fogva is predesztinálva van, lévén az édes apja az ország egyik legelső drámai színésze. Anyja pedig olyan uriaszony, hogy iskolába járhatának hozzá igen sokan jőnévelést tanulni.

Becsüljük meg a színésznőket még a — korszón is. Mert egy színházi jeggyel és egy pár összevert tenyérrel nem tudjuk ellenszolgálni az utolsó tehetségtelen kórista lány — fellépését sem.

Conferencier.

Hajsza a bankcsaló után

Bauer Bajor Lajos menekül.

A fővárosi rendőrség még mindig hiába keresi Bauer Bajor Lajost, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kárára elkövetett negyedmiliós bankcsalás másik tettesét, akit bűntársa Rihliczky Zoltán leplezett le.

Az ügyben bekövetkezett újabb fejleményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Rihliczky anyja.

Azok a hírek, amelyek arra vonatkoznak, hogy valóságos családi tanács előzte meg Rihliczky Zoltán öngyilkosságát, erősen túlzottak. Rihliczky Tituszné a legnagyobb felháborodással és indignációval utasította vissza azokat a vádak, hogy ő biztatta volna a fiát, hogy kövesse el az öngyilkosságot.

De annyi bizonyos, hogy az anya, ha nem is biztatta a fiát, hogy menjen a halálba, de az ajtó előtt leste várta a revolver eldörrenését.

Hajsza Bauer után.

A rendőrség minden rendelkezésre álló eszközt igénybe vesz, hogy Bauer Bajor Lajost menekülésében feltartóztassa. Az összes vasuti állomásokon megbízott őrszemek állnak, akik minden utast megfigyelnek. Avizálva vannak a kikötők hatóságai is, de eddig

semmi nyoma nincs a menekülő és bujdosó bankszalónak.

Mind valószínűbbé válik az a feltevés, hogy Bauer Lajos nem vasuton, hanem gyalogszerrel bujdosik valahol. Azt is valószínűnek tartják, hogy leborotváltatta a bajuszt, haját tövig lenyíratta és így magát felismerhetetlenné tette.

A 130.000 korona.

Az a hír, hogy Berettyóújfaluiban a Berettyó folyó partján a földbe elásva találták meg a takarékkönyveket, ebben a formában nem egészen való. Rihliczky Lajos, aberettyó ujfalusi takarékpénztár tisztviselője nem ásta el a takarékkönyvet, hanem egy átjáróhid egyik hasadékba rejtette el. Folti fogalmazó nem találomra ment a hidhoz, hanem Rihliczky Lajos maga vezette oda, miután látta, hogy tagadása hiába való.

A takarékkönyvek egyikébe 6000 kor. készpénzt is beletett Rihliczky Lajos, aki ilyen formán büntársává lett Rihliczky Zoltánnak. Így ma Budapestre hozták Rihliczky Lajost őrizet alatt.

A takarékkönyvek Erdős Emilia nevére szólnak. A Pesti Hazai Első Takarékpénztárban van elhelyezve a pénz.

A hamis levél.

A pécsi levelet, mint azt Bauer Endre siklósi szállodás elmondotta, maga Bauer Bajor Lajos írta, természetesen a rendőrség félrevezetésére. Bauer Endrét különben, aki beismerése szerint Lajostól 10.000 koronát kapott, szintén őrizet alatt Budapestre vitték.

Színház és művészet.

A színház műsora:

CSÜTÖRTÖK: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. Beleznay Margittal. (C bérlet.)

PÉNTEK: *Papa*, vígjáték. Bemutató előadás. (A bérlet.)

SZOMBAT: *Papa*, vígjáték. (B bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *BAetyár kendője*, népszínmű. Este *Kis gróf*, operett (Kisbérlet.)

Debreceni festőművészek tárlata

Holnap csütörtökön délelőtt fog megnyitni a helybeli festőművészek tárlata. Aki megjelenik ott, — és hisszük, hogy egész Debrecen művészetkedvelő közönsége jelen lesz — nagy meglepetéssel fogja tapasztalni, mily magas színvonalu tárlattal tud a világ elé lépni Debrecen művésznépe tisztán a maga erejéből.

A legutóbbi évek tárlatai nagyon kevésbé elégítették ki a közönség igényeit. Nem is csoda. A tárlatok fővárosi festők lim-lomjából, vásárra szánt atelier kacatjaiból teltek ki. Nagyon kevésre becsülték a debreceni közönség miújlását a fővárosi művészek. mikor a legselejtesebb munkáikat küldték le tárlatainkra. A visszahatás nem is maradt el. A képek nem keltek. A mucsai izlésűnek képzelt debreceni közönség éppen azzal mutatta ki jóízletét, hogy a rá tukmálni akart vásári munkákat nem vásárolta.

A Bakoss—Pálfi legutóbbi tárlatának nagy sikere, melyről a fővárosi lapok tudomást sem akartak venni, megmutatta a helyes irányt, mely a siker felé vezet. Nem selejtes idegen munkákra vágyik a mi közönségünk, hanem művészi produktumokra, melyeket annál többre becsül, ha helybeli művészeknél föl tud találni. Pálfi és Bakos képei csaknem mind elkelték, mert művészi munkák voltak, legjava természetesen két kiváló festőművészeknek.

A mostani tárlat ezen a nyomon indul. A helybeli festők egész kolóniája lép a közön-

ség elé. Legjava munkáikat állították ki festőink. És ime, csak most látjuk, mily gazdag, változatos, magas színvonalu festőművészet fejlődött ki itt Debrecenben pár év alatt. Ez a tárlat nagyszerű meglepetés számba megy. Aki még nem tudja, bámuló örömmel láthatja, hogy az immár egyetemi város a festőművészetben is élére rugtatott a vidéki városoknak. Segítségre nem szorulva, pusztán a maga erejéből tud olyan műtárlattal előállni, mely eredeti, friss tehetségeket vonultat föl, mely nem vásárra szánt lim-lomok, hanem művészi munkák gyűjteménye, melyekre Debrecen városa büszke lehet.

Nem volt még módunkban pontosan szemügyre venni az egyes képeket, de alkalmunk lesz még róluk részletesen beszámolni, most csak egy rövid séta benyomásai alapján írhatunk a kiállító művészekről.

Pálfi Józsefről és Bakos Tiborról alig írhatunk valami újat. Őket sokkal jobban ismeri a közönség, semhogy külön be kellene mutatnunk. Különben is észrevehető kiállított képeik aránylag csekély számából, hogy nagyon méltánylandó kartársi jóindulattal első sorban a fiatalokat akarták szóhoz engedni. Keveset állítottak ki, de azok igazán szép munkák. Bakos Tibor néhány csendélete szenzáció-számba megy. Oly üde, oly friss, harmatos akvarellek ezek, hogy még az ő elősmerten kiváló alkotásai közül is kitűnnek. Pálfi tenger-képe, néhány tájkép tanuskodik az ő elmélyedő tanulmányairól és kiváló színérzékéről.

A fiatalok közül három még forrásban levő, utjait kereső, de határozott tehetség bonogatja szárnyait a debreceni közönség előtt. Mindhármán először jelennek meg a nyilvánosság előtt nagyobb kollekcióval. Mindhárom fiatalok, talentumosak, új utakat keresők.

A legmerészebb, legenergiusabb közöttük *Toroczka* Oszvald. Képei az újság ingerével hatnak. Sokaknak tetszését nem fogják megnyerni ezek a képek, éppen, mert merészek. Annak a legfrissebb festészeti iránynak hulláma jut el Debrecenbe e képekkel, mely Gaugint, a sokat tépázott, de még többektől körülrajongott francia festőt vallia mesterének. *Toroczka* ereje a vonal. Minden tárgy, amelyet művészete fölöl, nála a vonalak kifejező erejével jut művészi kifejezésre. Vas erejével megfestett önarcképe legjobban megérteti művészi törekvését: mindenben a fontosat, a művészileg kifejezni akart momentumot a kitelhető legnagyobb eréllyel hangsúlyozni. Képei ezért az erő, a kifejezés tömörségének hatásával vannak a nézőre.

A másik fiatal festő, *Dienes* János, a fényjátékainak festésében kitűnő. Szerelmes a napfénybe. Tárgyaiban csupa derű és élet: virágok, erdők és fiatal lányok. A fiatalság pompás életkedvének szímfóniái ezek a képek. Tudása meglepő az erős, szinte vakító napsugár vászonra vetésében. Mosolygó vidámsága sokakat fog meghódítani a fiatal művész talentumának.

Nem kevésbé erős tehetség *Csűrös* Béla. Ő a tárlat lyrái poétája. A hangulatok, a színhatások művésze. Ködös őszi délutánja, — a tárlat egyik legszebb képe —, méltó feltűnést fog kelteni. Egységes, gyönyörű kompozíció, levegős, hangulatos. Az őszt különös gyönyörűséggel, elmélyedéssel festi. Nagyverdei esős parkrészierte szintén megkap egységes, borus hangulatával. Az erős napfény nvers színeit is sikerrel tudja alkalmazni. Sokoldalú, a saját ösvényén járó talentum, aki még keresi a maga tehetségének legmegfelelőbb formát. Művészete sokat ígérő. Kiállított képei után ítélve szép művészi pályának néz elébe.

A fiatalok közé számít *Hajdu* Béla, bár őt már a régebbi tárlatokról is ismeri a közönség. Művésze a pasztell krétának. Két páratlanul finoman rajzolt gyermekfeje igen szép munka. Hangulatos nyiresei szintén a tárlat legjavából valók. *Bors* Károly gondosan kidolgozott arcképeivel fog elősmérést aratni. Egy igen karakteres férfiarcképe igazolja művészi hivatottságát.

A festőnők közül hárman lépnek a nyilvánosság elé. *Csikos* Antika néhány nőies finomsággal kidolgozott pasztellképpel, melyek gondos, részletező munka eredményei.

Bartók Margit portrékkal és eredeti felvételű tájképekkel állott a közönség elé *Koncz* Dezsőné végtelenül finom pasztelltonusai biztos érzesi tanujelei.

Szóval, a tárlaton sok szép megnézni való kép van. Festőművészeink kitétek magukért. A legjobbat adták, ami művészetüktől kitélt. A közönségen a sor, hogy ezt a sok igyekezetet kellőképpen méltányolja.

Karácsony előtt sok fejtörést szokott okozni a gyöngéd szülőknek, házastársaknak, milyen ajándékkal okozzanak örömet egymásnak, gyermekeiknek. Ime, itt a megfejtés. Szébb, maradandóbb s értékeesebb karácsonyi ajándék el sem képzelhető egy szép művészi produktumnál, egy sikerült képnél. A választék itt van. Az árak éppen nem drágák. Művészeink igazán nem tartják magasra képeik árát. Szép, napos ebédlők falai szinte várják a Bakos gyönyörű csendéleteit, szalonnok világos tapétái a Dienes élettől kacagó képeit, leányszobák csöndes, meghitt zugolyai a Csűrös Béla és Hajdu hangulatfestményeit.

Remélni merjük, hogy Debrecen közönsége azzal hálálja meg festőművészei iparkodását, amivel nekik is a legszebb karácsonyi meglepetést adhatja — mind elkapkodja a képeket. Nekik örömet okoz, magának jó vásárt csinál vele.

Schubert A moll vonónéggyese.

Ez a híres mű az, melyről egyik kiváló zeneesztétikus találóan mondotta, hogy olyan, mint egy cinquecentobeli remek ötvösmunka, melyen egy egész életen át dolgozott megalkotója s melynek finomsága csak a legfinomabb brüsszeli csipkével hasonlítható össze. Sejtelmes, büvös hangulat az, mely a hallgató lelkét itt megkapja. Különösen a híres menet az, melyhez fogható azóta sem írtak. Ez a remekmű méltó előadásban kerül bemutatásra a Zenekedvelők Körének péntek esti hangversenyén. A híres *brüsszeli vonónéggyes* fogja azt előadni, melynek csodás ösztátekában gyönyörűen fog érvényesülni a finom mű minden szépsége. A kiváló művészek meg Griegnek és Csajkovszkynak egy-egy kiváló alkotását fogják előadni. A hangverseny pont 8 órakor kezdődik, ajánlatos, hogy közönségünk a megjelenésben pontos legyen, mert a terem ajtait a hangverseny kezdetekor bezárják s a a közönség a legszebb szám élvezetétől esne el. Jegyek e hangversenyre Hegedűs és Sándor cégnél kaphatók 5, 4 és 2 koronáért.

Ártatlan Zsuzsi. Az Ártatlan Zsuzsi és a Kis gróf foglalták le állandóan a közönség érdeklődését. Mindkét operett minden alkalmával telt házat vonz. Holnap, csütörtökön este az Ártatlan Zsuzsi kerül színpadra a címszerepben Beleznay Margittal, aki a szerepet az első előadáson játszotta.

A Papa premierje. Amilyen gazdag termést hozott az idei szezon az operett-irodalom terén, éppen olyan kevésbé tudnak népszerűsége szert tenni a prózai művek újdonságai. Az utóbbiak között az első helyet biztosította magának a „Papa” című vígjáték, melyet franciából Molnár Ferenc ültetett át magyarra. A kiválóan szellemes és ötletes vígjáték előreláthatóan Debrecenben is kiváltja azt a hatást, melyet a fővárosban a Vigszínházban ért el. A kiváló újdonságot Zilahy Gyula rendezi, aki maga is szerepet vállalt a darabban. Kivüle még jó szerepekhez jutottak: T. Csige Böske, Bérczi, Vajda Ilonka, Tordai Erzs, Ligeti és Dési. A kitűnő újdonságnak pénteken lesz a bemutatató előadása, mely iránt nagy érdeklődést tanúsít a közönség. Az érdekes előadásra jegyeket előre árusít a színházi pénztár.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a *Betyár kendője* című kitűnő népszínmű

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

kerül színre, este pedig rendes helyárral a Kis gróf operettet adják. Páholyokra és jobb támlásszékekre már most fogad el előjegyzést a színházi pénztár.

A Bonbonniere fényes decemberi műsorát ne mulassza el az utolsó két napon senki sem megtekinteni. Georg Hatmann illuzionista és Bros. Matthew's néger táncosok, a 6 és 7 éves Medgyessy fiúk páratlanul álló művészete teszi élvezetessé a műsort, melynek keretében fellépnek még Szilassy Etel igazgatónő, Sziklay Benő, Harkányi Mancy, Arvay Rudi, Zulejka, Kállai Sándor, Kamma és Ihász Gizi. Előadás után Bal-Tabarin, 12—1-ig előadás, utána tánc és cigányzene reggelig.

Családi dráma Sámsonban

Egy apa lelötte a fiát.

Az alkohol, ez a pusztító, gyilkos folyadék megint fegyvert adott egy szerencsétlen ember kezébe, aki önkivületi állapotában valósággal réme volt családjának, feleségét ütötte-verte, gyermekeit kizozta, anynyira, hogy ezek már menekültek előle, ha látták. Ma megint bepálinkázva tért haza s hangos káromkodásba kezdett és bottal rátámadt a feleségére. Éppen otthon volt a nagyobbik fia is, aki, mikor az anyja védelmére kelt, a részeg ember fegyvert ragadott és három lövést tett rá. Súlyos sebével a városi kórházba szállították.

Dalmi Sándornak hívják a szerencsétlen apát és Hajdusámsonban szőlőcsész. Iszákos, ingerlékeny, züllött ember, aki, mikor leissza magát, nem bír a természetével. Kőtekedő, izgága és meggondolatlan. A családját kizozza, üti, veri. Alig van hét, hogy kétszer-háromszor a sárga földig el nem ázott volna. Tegnap is részegen tért haza kunyhójába s azonnal veszekedni kezdett a feleségével. Éppen otthon volt a fia, Sándor is, aki csendesítette, békítette.

— Feküdjön le édes apám!

Am a nekivadult ember már nem hallgatott a jó szóra, hanem felkapta a széket és azzal támadt feleségére:

— Most meghalsz, te vén banya! Egy pillanat és lesújt a szegény asszonyra. Most már az ifju Dalmi sem vette tréfára a dolgot, hanem közbeugrott és öcsésével lefogta apját, úgy hogy az a földre esett. Ez aztán még jobban nekibőszítette:

— Most meghaltok valamennyien! — mondta és beütött a szomszéd szobájába puskájáért. A fiu ismerte apját és nem akarta bevárni, amíg visszatér, kiszökött előle a szabadba. Am a deliriumban tevő ember észrevette s az ablakon kétszer utána lött. Az egyik lövés a bal oldalát érte, de a bal karjába is több sérétet kapott. A harmadik lövést a kisebbik fiu háritotta el, aki hátulról lefogta és berohanó bátyjával ártalmatlanná tette a nekibőszült apát.

Az ifju Dalmi aztán a szenvedett sérülések következtében összerogyott és anynyira rosszul lett, hogy ma délután szállították a debreceni kórházba. Állapota igen súlyos. Nőveli sorsának szomorúságát, hogy felesége három nappal ezelőtt adott életet újszülött gyermekének, akitől most távol kell lennie.

A vérengző apát a csendőrség elfogta és beszállítja a debreceni kir. ügyészséghez.

A veréb

A patronage-egyesület ismertlen fotográfiáiból.

Pöttöm paraszti gyerek, akár egy veréb. Meztelen lába sárral, piszokkal barna, míg a testét szintelen megkopott gyolcsos posztó fedi. Lehet vagy 12—13 éves, maga se tudja hány. A haja szőke, a szeme kék. Olyan, mint egy csó most érett tengeri. De azért villan a tekintete ravaszul, bátran, mint télidőben az elhagyott avaron a pipiske. Afféle veréb faj ez, mely megél sárban-vizben egyaránt. Hol a meztelen földön csatangol, hol emberek lakta helyen veszi fel az elejtett szemetet, morzsát.

Gyuricska Mihálynak hívják, az apját Gyuricska Györgynek. Van egy testvére, aki az apja nevét viseli. Nyiregyházán laknak, az apja egy senki, egy utszéli csavargó, aki csak akkor él, ha kijózanodik és addig, a míg berughat. A többi időt nem ismeri. Sem a józan-ságot, amelyben fogamzik a munka, a becsület és a családi érzés. A kicsi Miska tehát anyátlanul árván és a nélkül nőtt fel, hogy valaha is érthette volna az apai gondoskodás áldását.

(A társadalom keze.)

— Ezt a ruhát is az urak adták, mondja a Miska. Még van otthon más is!

Tehát a társadalom már kinyújtotta feléje az egyik kezét. És magához vonta, adott neki azt, amire a testének van szüksége, lelkét azonban hagyta parlagon, megmiveletlenül, mint az utca porában fűrődő verébnek.

— Jártam iskolába, de csak egy kis ideig. Nyilatkozik őszintén az elhagyatottság kicsi keresztfia, aki mikor szól, olyan értelmes beszél, hogy sok tudósnak illenék hozzájárni iskolába, beszéd és értelem gyakorlatba.

— Egy bátyám van — *fidkeres*.

Ezt az utolsó szót nyomatékkal adja és szeretettel, mintha jelezni akarná, milyen előkelő, különblegény is vált az ő édes testvérjéből.

Jellemrajzok.

— Az *apám* csak egy bitang. Részeges és csavargó. Csak néha ha vetődik haza.

És törüli a szemét. Szégyenkezik az apja helyett. Ugy áll ott, mint egy vértanu. És senki sem érti. Sem mi, hirszaglász újdondászok, sem *Mile* kapitány ur, aki pedig kenyeret ad neki, sem a társadalom, amely ilyenkor puha fekvő hely és tiszta asszonyi lélek helyett egy őrt ad mellé, hogy vigye a — *kóterbe*.

Előbb azonban még kikérdezik, hogy jött Debrecenbe.

— Hun szekéren, hun vonaton.

— Pénzed vola?

— Nem, csak megkértem a *vonatvezetőt* vegyen fel és felvett.

Ez az egy ember volt, aki becsületesen teljesítette feladatát ebben a beérhetetlen társadalomban. És ez is csak úgy, hogy megcsalta kenyéradóját az államot, aki ily esetekben nem ismer könyörületességet.

A pálinka.

Zola Emilt beh sokan nem értik, akik itélkeznek felatte. Ezek nem fogják érteni azt a nagy tragikumot sem, amely Gyuricska Miskát, ezt a kis szürke veréb életre íteltetett fiut, belekergette a nagy semmibe, az átnyalábolhatatlan bizonytalanba.

— Az apám eladott egy fél liter pálinkáért az oláh-cigányoknak. A csendőrök hoztak onnan vissza. Akkor meg a világra kergetett.

Olyan értelmesen és természetesen mondja mindezeket, mintha csak neki kellene megírni ezt a cikket én helyettem, hogy pofonvágja vele a jogrendet, a gyámolító-rendszert és a gyermekvédelmi intézményeket. Mert hiszi-e ezek után valaki, hogy a csendőrség a legerősebb állami intézmény, hogy a gyámolító patronage rendszer nem nagyuri cuclista-játék és a gyermekvédelem nem humbug, mikor egyik sem tudta ennek a magára maradt okos, szép gyerekeknek a *kóter* helyett, a *nyugalmat* és a *biztonságot* megszerezni.

Értelek Miskám, hogy megborzongott mikor a kapitány ur a „*gyermekmenhely-lyel*” fenyeget.

— Nem oman jöttem én! — mondod. Te kis szürke, fészekszakadt, okos veréb.

Aki azzal a parányi életbölcösséggel, melyet az étellel való viaskodásodban szerzettél, megérzed, hogy nem lakhat ott *szeretet*, ahová a — *börtönből* viszik az embert.

Gyulai Zsiga.

Luca napja.

(Régi babonás szokások a magyar népnél.)

Ma volt Luca napja, amelyről oly sokat beszél a nép. A pogányvilág fantasztikus költészetének romjaiból maradt reánk az a sok babonás szokás, amely Luca napjához fűződik. Valószínű, hogy Lucia sirakuzai vértanuval van némi összefüggésben, de hogy minőben, az már teljesen elveszett a letűnt évszázadok homályában. Jelképe a Luca-napnak a boszorkányszög, amely nem más, mint szabályos ötszögű csillag, amelynek a képleteiből aztán sok mindenfélét jósltak valamikor. Annyit határozottan ki lehet mutatni, hogy a december 6-iki krampuszal valamelyes összefüggésben van. A krampuszt, aki puttonyban viszi el a rossz gyermekeket, ördöngösség hírével ruházta fel a babona. Meg van ez Németországban és Olaszországban is. Van tehát valami közös vonás a néphit és népszokások között, amik azt bizonyítják, hogy az egyik szomszédos nép a másiktól veszi át. Ama babonás szokásokat például, amik Luca napjához fűzőnek hazánkban, az olasz néphit vizkereszt napjára teszi és Befona nevéhez fűzi.

Luca napja nálunk fontos szerepet játszik az időjósításban is. Amilyen a rákövetkező évnek első hónapja. A februárius időjárása hasonlatos a december 15-iki időhöz és így tovább. Ez a néphit a téli napfordulat idejének ősi pogányszokásaiból származik. Van a néphiedelemnek egy mulatságos része is, amely Luca-székéhez kapcsolódik.

Az ország számos vidékén régi szokás volt, hogy Luca napján egy kis széket kezdtek faragni. De mindennap csak annyit volt szabad rajta dolgozni, hogy karácsony estére elkészüljön. Az ilyen kis számolyszerű széket aztán magukkal vitték az éjféli misére. Ráültek Luca-székére, szemben az oltárral s a néphit azt tartotta, hogy arról a székről megláthatta az ember a község boszorkányait. Arról lehetett őket felismerni, hogy háttal fordultak az oltár felé. Régente, amikor még Kálmán király bölcs törvényére mitsem hederítettek, aki pedig már nyolcszáz esztendővel ezelőtt kimondotta, hogy boszorkányok ellen, akik nincsenek, semmi kereset sem lehet indítani, (De strigus, quae non sunt, nulla quaestio fiat!), volt némi alapja e bolond szokásnak, de ma már teljesen kiment a divatból s örültnék tartanak, aki az éjféli szentmisét ilyen ostoba babonával akarná megzavarni. Különben azt hisszük, hogy még abban az időben is, amikor napi-

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palma kaucsuk
ágybetét
alsórángu.

renden voltak a boszorkányégetések, csak a hagyomány beszélt Luca-székéről, de a valóságban senki sem faragta ezt az ördögös zsámolyt.

Elég szomorú volt az, hogy még a tizenharmadik században is tömegesen égettek nálunk a boszorkányokat, akik szárazságot, dögvészt, pusztulást okoznak s az ördögöl való cimboraságukat egy patanyom bizonyította a testükön. Szegeden tizenegy boszorkányt égettek meg, köztük a nyolcvan éves Rózsa Dánielt, egy városi szenátor atyját. A megégetett aggastyán fia aztán úgy állt boszút ért szenátortársain, hogy meghívta őket halotti torra s pompás gulyást talaltatott nekik.

Mikor aztán szenátor uraimék jól bekanalaztak belőle és sok jófajta borral le is nyomtatták, a fiatal Rózsa megkérdezte tőlük, hogy izlett-e nekik a gulyásus?

— Pompás volt, felséges, isteni — hadarták az elázott szenátorok, mire Rózsa gunyosan vágta oda nekik.

— Szóval, kegyelmetek nem is álmodták, hogy kutyahust ettek.

A szenátor urak öklöndözni kezdtek és szaladtak haza, aközben pedig a hideg rázta őket.

Az ungvári várban, ahol egykor nagy Bercsényi Miklós Ungmegye örökös főispánja és Hódmezővásárhely ura lakott, ma is látható egy kivájt felületű lapos kő, amelyen 1791-ben égették meg az utolsó boszorkányt.

Luca napján általános szokás, hogy a gazdasszonyok megnyomkodják a tyukjaikat, hogy a jövő esztendőben jó tojások legyenek. Egyes vidéken, így például Vas megye számos német falvaiban még ma is szokásos a palauzsolás. Tiz-tizenkét éves gyermekek kettesével-hármasával indulnak körutra a községben. Előbb azonban a szénaboglyából jó sok szalmát huznak ki s azt köteggel gyürve, a hónuk alá fogják. Aztán sorra járnak a házakat s Dicsirtessék az Ur Jézus Krisztussal köszöntenek be. Aztán rendszeren a kályha, vagy tüzhely mellé állnak, néhány szál szalmát a földre szórják és ráülnek, majd ezt a verset mondják:

Luca, Luca, kity koty
Tiktyuk, lidtyuk ülősek legyenek,
Fejszék furójuk élesek legyenek,
Fejszék u megájjon a nyelibe,
Mint a tüsfa a tövibe.
Luca, Luca kity-koty
Ketek lányának akkora mellye legyen,
Mint az arató bugyoga (hasas korsó),
Akkora szalonnájok,
Mint az ajtó száfája,
Annyi zsirgyok,
Mint kutba viz,
Akkora sunkájuk,
Mint az ötakós hordó.
Olyan hosszú kolbászuk,
Mint a kertkerítés,
Annyi pénzék,
Mint az égen csillag,
Annyi csibéjek,
Mint a réten fűszál.
Luca, Luca, kity-koty,
Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Ezután a gyerekek felállanak, pár krajcárt vagy gyümölcsöt kapnak s mennek a szomszédházba. A gazdasszony pedig felszedi a földről a lehintett szalmaszálakat s a tyukok alá teszi, hogy sok tojást tojjanak és idővel jó kotlósak legyenek. A fiugyermek tehát itt a termékenyítő erőt jelképezi. A palauzsolás eredetű szó és záptojást jelent. A gazdasszonyok ilyet szoktak a tyuk fészkebe tenni, hogy sok tojást tojjon. Igen valószínű tehát, hogy őseink a Luca-napi szokásokat az itt talált szlávoktól vették át. Értelme absolute semmi, csak végtelenül naiv babonáság az egész. Katona József, a

„Bánkban“ szerzője egy szindarabot is irt „Luca széke“ címen, amelynek meséjét ebből a furcsa népszokásból merítette. Ez a babonás szokás azonban már mindinkább kiveszöben van.

F. E.

Megbízható című csakis a Debreceni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt e hó 15-étől kezdve a „Debreceni Független Ujság“ minden előfizetője kivétel nélkül megkapja ingyen, még az újonnan belépők is. Azonban figyelmeztetjük hátralékos előfizetőinket, hogy nagyszabású naptárunkat mindaddig nem kaphatják meg, míg tartozásaikat ki nem egyenlítik.

HIREK.

— **Választások az Alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegyében.** Rásó Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán lemondása folytán megüresedett az alsószabolcs hajduvidéki egyházmegye főgondnoki tisztség, amelynek betöltésére, valamint a többi megüresedett állásra is az egyházkerület még az őszi közgyűlésén elrendelte a választást. A szavazás meg is történt és az egyházmegye egyes egyházainak szavazatait ma bontotta fel a szavazatszedő bizottság Kiss Ferencz elnöklete alatt. A szavazatok eredményéhez képest egyházmegyei főgondnokká lett Kovács Gyula alispán, lelkes tanácsbíróvá Bertalan Gábor tiszcségi lelkész, tanárképesítőkké Köblös Samu Bakóczy András, Nagy Elek, Márk Imre; tanító képviselőkké: Lévy Imre, Simon Károly, Bán Géza, Bor János, Szabó Elek és Dobó Sándor.

— **Az egyetem telke.** Debrecen városa a közoktatásiügyi miniszterium felszólítására felmérte a Nagyerdő azon részét, a melyet a májusban ide lenn járt miniszteriumi küldöttség az egyetem építésére alkalmas helyül a várostól átengedni kért. A város 180 holdat méretett fel Weismann és Béothy Ali mérnökökkel, akik ezt a telepviszonyok miatt nehéz munkát 20 nap alatt befejezték. A térkép most készül el s abba az erdőmester feladata lesz azokat a fákat berajzolni, amelyeket az épületek elhelyezésénél figyelembe óhajtatni a miniszterium. A város a napokban terjeszti fel a felmért terület tervét a miniszteriumnak, a mely a 180 holdból fogja kijelölni azt a 80 holdat, amely az egyetem különböző fakultásainak s a klinikáknak épületeihez, valamint a botanikus kerthez és parkokhoz szükséges.

— **Az amerikai elnökjelölés.** Washingtonból táviratozzák: A republikánus nemzeti bizottság elhatározta, hogy a republikánus pártkonventet 1912. június 18-ára Chicagóba hívja egybe az elnökjelölés céljából. A bizottság gyűlésén a hangulat Taft elnök jelölése ellen volt, amely hangulat mindinkább erősödött, mert attól tartottak, hogy Taft nem a legerősebb jelölt volna. Ezt a hangulatot még öregbítette a Lafolett vezetése alatt álló ugynevezett inzurgensek viszályos magatartása. A pártvezetők küldöttei ezért felismerték, hogy kompromisszum volna szükséges, amely megmentené a párt integritását. Roosevelt nevének említése ebben az összefüggésben valószínűleg abból a célból történik, hogy látható legyen, minő hatással volna egy ilyen kompromisszum a közvéleményre. A nemzeti bizottság elfogadta Hitchcock lemondását a bizottsági elnökségről és utódjául Hillt, Maine állam volt kormányzóját választotta meg.

— **Jegyzőkönyv hitelesítés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága 11-én,

hétfőn tartott rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyvét a ma délután tartott hitelesítő közgyűlésen hitelesítették.

— **Debrecen város választól.** Debrecen városának az 1912. évben szavazati joggal bíró országgyűlési képviselőválasztóiról készített névjegyzéket most terjesztette a polgármester a központi választmány elé, a mely szombaton délelőtt tartja meg ülését.

— **Az olasz-török háború.** A tripoliszi háború legutóbbi eseményeiről a következő táviratok számolnak be: Páris, december 13. Bengházi távirat jelenti, hogy a legutolsó ütközet a légvéresebb volt a háború kitörése óta. Vasárnap reggel kezdődött a csata és hétfőn késő estig tartott. Ember ember ellen harcolt szuronnal s olyan elkeseredett volt a küzdelem, hogy úgy látszott, mintha ez volna a végső leszámolás és elevenen senki sem marad. Az olasz gyalogság halálmegvetéssel vetette magát a török és arab lovasokra. Mint vérengző vadállatok viaskodtak egymással s úgy üvöltöttek, mint vérszomias ragadozók. Hétfőn este a végső kimerültségtől lihegve, félbenmaradt a csata. Az olaszok megtartották hadállásaikat, de üldözésre nem is gondolhattak, hiszen a katonák már vonszolni sem tudták tagjaikat.

Róma, december 13. A Piemonte olasz cirkáló, amely a vöröstengeri flottához tartozik, a szuezi kikötőben öt török hadihajót és szállítóőzöst látott. Az olasz parancsnok erre felszólította a kikötő hatóságát, hogy huszonnégy órán belül vagy utasítsa ki a török hajókat, vagy szereltesse le azokat, különben az olasz hadihajók megszálltatják ágyúikat.

— **Az ipartestület bérlete.** Tudvalevő, hogy a debreceni ipartestület iparosház építési terve legalább egyidőre meghiúsult, mert alkalmas telket nem tudott a várostól. Ezért továbbra is a Simonffy-utcai bérházban kellett megtartania helyiségeit, amelyeknek bérlete azonban jövő év májusában lejár, mert a tanács legutóbb csupán egy esztendőre hosszabbította meg a bérletet abban a feltevésben, hogy az iparosház addig készen lesz. De miután az iparosház nem épül, az ipartestület a bérletnek két évre való meghosszabbítását kérte. A tanács ebbe beleegyezését is adta, azonban kikötötte, hogy 4000 korona bér helyett az ipartestület 5000 koronát fizessen. Ez azonban erősen megterhelné az ipartestület költségvetését, ennek elnöksége tehát azt kérte, hogy a régi bérösszeg mellett tartassa meg a helyiséget. Ugy értesülünk, a tanács legközelebb tárgyalja e kérést s a kérelem ellen foglal állást.

— **Szabad Iskola.** — Tegnap, kedden Masznyik Béla, a m. kir. fémipari szakiskola tanára tartott előadást a repülőgépekről, a mely előadás óriási közönséget vonzott. A budapesti Uránia-színház vetített képei kísérték az előadást, mintegy 60 diaposzitiv, amelyek szemléltetővé tették a nagyon érdekes és nagyon tanulságos fejtegetéseket a repülésről. A Daedalus mithológiájától Leonardo de Vinci elméleti és a Mongolfier-testvérek első gyakorlati kísérleteitől kezdve felölelte az előadás az aviatika egész újabb fejlődését s megismertette a repülés mai technikáját is.

Ma, szerdán, Kovács József dr., gazdasági akadémiai tanár a modern agrárpolitikáról értekezett. Ennek a fontos tudománynak fogalmát adva, az angol ipari élet óta végbement nagy gazdasági fejlődést vázolta, majd az ipari és kereskedelmi élet haladásáról s főleg a nagyobb államok védővamos politikájáról adott szakszerű fejtegetéseket. A mezőgazdasági több termelés problémája körül kifejtésedő újabb agrárpolitika fel-

Kovács Gyula és Társa Debreczen, Főter 55.

(Hungária kávéház mellett).

Őszi és téli ujdonságok

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szörme kabátok leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, :: pongyolák színházi és esti köpenyek divatszineken. ::

******* Csipke, selyem és szövethajusok, divatos kötött kabátok dus választéka. ******
Karácsonyi alkalmi vásárlás leszállított legolcsóbb szabott árak mellett.

adatairól kezdett ezután szólni s a jövő előadásra hagyta ennek a kifejtését.

Az érdekes előadást rokonszenvesen fogadta a közönség.

Holnap, december 14-én, csütörtökön Nyáry Béla református főgimnáziumi tanár folytatja előadását A rádiumról és az anyag szerkezetéről. Az előadás vázlata: A radioaktív testeknél tapasztalható anyagátalakulás. Az elektromosság és az anyag szerkezetének legújabb elmélete. Az érdekes, ingyenes fizikai előadás, mely a közönség becses érdeklődésére méltán tarthat igényt, este hat órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1c. szám II. em.) kezdődik.

A Szabad Iskola vezetősége ezen az uton is azt a kérelmet intézi a közönséghez, hogy mivel az előadások célja az iskolát már elhagyott felnőttek oktatása s az előadások a felnőttek értelmi színvonalához vannak mérve, ne hozzanak magokkal gyermekeket, akik nem bírják követni az előadások menetét. A gyermekek közt, főleg, ha azok magokban jelennek meg, több rendetlenkedő akad s ezzel a felnőtteket zavarják. Éppen ezért a Szabad Iskola kénytelen lesz előadásait csupán a 15—16 évet már betöltött egyének előtt megnyitni s nem fog gyermekeket sem magokban, sem pedig szüleik kíséretében beengedni! A gyermekek számára a mesedélutánok valók, amelyeket a Szabad Iskola januártól kezdve rendszeresít.

— **Spanyol infánsnők a könyvpiacra.** Párisból jelentik: Két nappal később, hogy megjelent a könyvpiacra Eulália spanyol infánsnő könyve, megjelent Madridban az ellenkönyv, melynek írója Eulália infánsnő két évvel idősebb nővére, Mária de la Paz infánsnő. Mialatt Eulália infánsnő nem riad vissza a kritikától sem, noha a legszelidebb formában, néjnye könyve mindent, ami Spanyolországban történik, szépnek, jónak, és dicséretesnek talál.

— **Rabló a debreceni személyvonaton.** Nagy riadalom volt ma korán reggel a Debrecenből Budapest felé haladó személyvonaton. Kiszállás és Karcag között haladt a vonat, midőn az egyik másodosztályú fülkében egy 37—38 év körüli férfi Frimm Mózes kabai lakostól ellopta a pénztárcáját. Az alvó Frimm Mózes a katorászó tolvaj mozdulataira felébredt és segítségért kezdett kiabálni. Az elszánt tolvaj kést rántott elő és azzal fenyegette meg Frimmet, hogy *megöli, ha tovább is kiabál.* A veszekedés zajára a szomszéd fülkéből is elősiettek az utasok és megrántották a vészféket. vonat általános ijedség közepette állott meg. A tolvaj felhasználta a nagy riadalmat a kocsi ajtajához szökött, leugrott a vonatról és a szántóföldek mentén eltűnt. A debreceni rendőrség ma délelőtti távirati értesítést kapott az esetről és nyomozást indított a rabló kézrekerítése végett, amiben egyébként az ország valamennyi rendőrhatalomának működik.

— **A szerelmes tanító tragédiája.** Nagyváradról jelentik: A biharmegyei Szombat-ság község tanítója: Bacsó Sándor halálosan beleszeretett Kozma Aurora tanítónőbe, akinek kezét többször megkérte, de aki mindannyiszor kikoszorúzta. Bacsót ez rendkívül elkésztette a visszautasítás és tegnap délelőtti bement Kozma Auróra osztályába, ahol éppen földrajzóra folyt és egy papírlapra felírta a kérdést:

— Lesz-e a feleségem?

A tanítónő nemet intett, mire Bacsó a gyermekekre kiáltva:

— **Ide nézzetek!** — revolvert rántott elő és a tanítónő és az egész osztály szemlétára halántékon lötte magát. Halálkölva szállították a kórházba. A tanítónő súlyos beteg lett az izgalma miatt.

— **Lueger barátnője öngyilkos lett.** — Bécsből jelentik: Beskiba Mária akadémiai festőnő, aki néhány hónappal ezelőtt könyvet adott ki, melyben Lueger polgármesterrel való ismeretségét ismertette, ma reggel lakásán öngyilkossági kísérletet követett el.

Tegnap ügyvédjének levelet irt, amelyben tudatta szándékát. Az ügyvéd ma reggel elment lakására, ahol a festőnőt gázcsővel a szájában, eszméletlen állapotban találta. Az önkéntes mentők a leányt a kórházba vitték. Beskiba Mária anyagi zavarok ejtették kétségbe, sem festésből, sem irodalmi tevékenységéből nem tudott megélni és a kilakolás előtt állott. Luegerrel irt könyvéért mindössze hatszáz koronát kapott.

— **A református tanítók délutánja.** A debreceni református tanítók december 16-án szombaton a Royalban tartják meg délutáni koncertjüket a következő műsorral: 1. Nyitány. Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Felolvasás. Tartja: Nagy Vilmos tanítóképzőintézet tanár. 3. Kuruc dalok. Tárogatón előadja Farkas Miklós joghallgató. 4. Szavallat. Előadja Thury Elemér, a debreceni színház művésze. 5. Dalok. Énekli: Strelinger Anuska urleány, zongorán kíséri: Jaszenovics István. 6. Monológ. Előadja U. Szabó Kálmán tanítóképző intézeti növendék. — A hangverseny délután 5 órakor kezdődik. Belépti díj 60 fillér.

— **Egy magyar gőzös veszedelme.** Londonból táviratozzák: A Fiume felől jövő „Tisza” gőzös összeütközött a „Condor” norvég hajóval s az összeütközés olyan erős volt, hogy a „Tisza” nagy léket kapott. A víz betódult a magyar hajó belső részébe, a gépház is megtelt vízzel s csak nagy erőfeszítés árán lehetett a „Tiszát” az elsüllyedéstől megóvni.

— **A tokaji dráma.** Sátoraljai helyről táviratozzák: A múlt hónapban Tokajban történt dráma egyik főszereplőjének, Geöcze István honvédszázadosnak az állapota válságosra fordult. Geöcze tudvalevőleg szerelemfűlésből agyonlőtte Gyöngyössi Lajos tokaji városi jegyző fiatal feleségét, azután önmagára lőtt. A golyó homlokába fúródott, a szemidegét szétrombolta, úgy, hogy a százados mindkét szemére megvakult. A golyót még nem tudták koponyájából eltávolítani, a mi most válságossá tette állapotát.

— **A bál idényre finom cilinderek, frack ingek és mellények, keztük, harisnyák és nyakkendők, gomb garnitúrák és különleges újdonságok feltűnő választékban Frank Testvéreknél, Telefon 749.**

— **Magyar Király kávéházban** minden este a hirneves Tambura Paganini dal- és zenecsoport Matyók Péter vezetése mellett hangversenyt tart. Belépti díj nincs. B. pártfogást kér tisztelettel Erős Jakab kávé.

— **Paplanok, matracok, ágypokrócok** kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **A cukorkagyár városi raktárában** (Tisza-palota) mai napon megnyitott a nagy karácsonyi vásár, ahol cukorkák, csokoládé desszertek s mindenféle finom bonbonok teljesen friss készítésben, valamint remek karácsonyfa-diszkek és karácsonyfa- való cukorkák óriási választékban legolcsóbb árban szerezhetők be (az üzlet vasárnap egész nap nyitva).

— **Harisnyák, keztük legdivatosabbak** Szabó Lajos fiai cégnél.

— **A Nemzeti Kávéházban** ma és minden este, valamint vasárnap délután 3-tól 7-ig elsőrendű 10 tagból álló női és férfi tambura, zene és daltársulat hangversenyez. A közkedvelt Kovács Henrik jambo népdal énekes, valamint Lantos Gyula ének és tánc-humorista közreműködése mellett. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenetű Kitti nő italo-król és pontos kiszolgálásról gondoskodik Rosner A.

— **Modern faliképekben állandó újdonságok** Thaisz Arthur papíráruházában.

Ékszer vásár!

Meglepő szép újdonságok feltűnő olcsó árakon

Sándor Árminnál

Debrecen, Piac 41.

— **Plusch, bársony, felöltők elegans divatos bársony costumok** dus választékban megérkeztek. Halmágyi divatházában.

Nagy haszonnal jár

A Scott-féle eljárás védjegye a halászt—kerjük figyelembe venni.

ha a Scott-féle Emulsió-t a gyermekszobából sohasem hagyjuk kifogni. A gyermekek e tejszerű készítményt olyannyira szívesen veszik, hogy maguktól kérik a Scott-féle Emulsió-t, mely kitűnő szer köhögési-inger leküzdésére és sokszor kipróbált biztos védelmet nyújt a kicsinyek gyakori meghűlése ellen.

Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle Emulsió-t

kérjük A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia ugy a jóság, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden gyógyszerárban kapható

Ekszer és aranyemüleket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzlet

Széchenyi-utca 1. szám. Ref. kistemplommal szemben.

!-: Javítások pontosan eszközöltetnek. !-!

Csatornázási vállalat és czeмент csögyár

Debrecen. Gyár: Mikló-s-u. 53. Iroda: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart saját gyártmányú beton csöveket, kartelen kívüli szolid áron. :: Költségvetéssel díjtalanul szolgál. ::

A Debreceni

Butorkészítő Asztalosok Árucsernok

Szövetkezet

mint az országos központi hitel-szövetkezet tagja Hunyadi-utca 17—19. Demetrovics-palota

Ajánlja dusan felszerelt árucsernokát a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig

Háló szobák

Ebédlők

Uri szobák

Szalonok

valamint egyes butordarabok raktáron, avagy adandó terv szerinti előállítását elvállalja.

A megtekintést minden vételkényszer nélkül ajánljuk.

Szigorú n szabott árak!

Butorokért jótállás, kedvező fizetési feltételek.

Csodaszép ékszerkiállítás

látható a

Löfkovits Arthur és Társa

czég

kirakataiban

a legtöbb örömet szerző

karácsonyi

ajándék tárgyakból.

Báli selyem

métere K. 1.15-től legutolsó újdonságok Birmenve és már elvá-molva szállítjuk a házhoz. Gazdag nintaválasztékot küldünk.

Henneberg, selyemgyár ZÜRICH

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak?
Rheuma, csusz, 1 öszvény szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszser a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kossu h-utca 8. szinh z mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	861.75
Osztrák hitel	670.75
4 százalékos koronajáradék	90.40
Allamvasút	728.50
Jelzálogbank	498.—
Rimamurányi	678.50
Salgótarjáni	672.—
Közuti vasút	850.—

Irányszat: Osandes.

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 4¹⁰/₁₆—5⁰/₁₆, Berlin 5⁰/₁₆, London 3⁷/₁₆%.

Budapesti gabonatőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése

Buza októberre	—
áprilisra	11.71
Rozs októberre	—
áprilisra	10.24
Zab októberre	—
áprilisra	9.63
Tengeri májusra	8.40

Tengeri 1912. év juli

Irányszat: Lanya. Készaru 5 olcsóbb.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	OSZ-talék	1911. szeptember 1-vel	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tklptár	940
200	18	Alföldi tkptár	875
500	40	Ipar és Ké. sk. bank	810
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankeyestület	—
200	80	Istvánmalom	730
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és éruaktár	—

A Debreceni Butorkészítő Asztalosok Szövetkezetének Árucarnoka.

Ünnepélyes megnyitás.

A Debreceni Butorkészítő Asztalosok Szövetkezeté, mint az Országos Központi Hitel-szövetkezet tagja, Árucarnokot létesített Debreczenben a Hunyadi-utca 19. sz. alatt. Ezt az árucarnokot tegnap délelőtt tíz órakor nyitották meg ünnepélyesen, Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester jelenlétében.

A megnyitáson megjelent hivatalos személyiségeket Kuttner Sándor üzletvezető ka-lauzolta végig az árucarnokon. A szebbnél-szebb butorokról és a kiállított mintaszobákról a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a megjelentek. Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester külön is elragadtatásuknak adtak kifejezést és örömmel állapították meg, hogy a debreceni asztalosipar az utóbbi időben rohamos lépésekkel halad előre a fejlődés útján. Aczél Géza városi főmérnök pedig beszédben méltatta az Országos Központi Hitel-szövetkezet áldozatkészségét, amellyel semmi anyagi áldozatot nem kimélve, oly díszes árucarnokot nyitott. Domahidy Elemér főispán szintén beszédet mondott, amelyben a kisipar fejlődését vázolta egyben pedig meghívta Kuttner Sándor üzletvezetőt az épülő vármegye-háza meg-

tekintésére, amelynek a butorberendezését a debreceni asztalosokkal óhajtja elkészíttetni a főispán.

A megnyitási ünnepélyen egyébként a következők vettek részt:

Domahidy Elemér főispán.

Kovács József polgármester.

Csanak János birtokos.

Lestyán Adorján közjegyzői kamara elnöke.

Szent-Királyi Tivadar, keresk. és iparkamara elnöke.

Materny Lajos főesperes.

Aczél Géza városi főmérnök.

Borsos József városi főmérnök helyettes.

Rásó István főispáni titkár.

Szabó Elek polgármesteri titkár.

Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök.

Németh András szálloda tulajdonos.

Lichtblau Albert birtokos.

Kovács Imre a szövetkezet elnöke.

Vojta Géza a szövetkezet alelnöke.

Kovács Ferenc igazg. tag.

Szántó Zsigmond igazg. tag.

Girsitz József igazg. tag.

Vrabély András asztalos mester Nyiregyházáról. És több érdeklődő.

Dr. Körösy Gábor szöv. ügyész.

Horváth János építész.

Ruttner Sándor üzletvezető.

A megnyitás után banket volt. A banketen felköszöntöket mondtak Domahidy Elemér főispán, Aczél Géza főmérnök, Kuttner Sándor és még többen.

Az Országos Központi Hitel-szövetkezet ipari és kereskedelmi osztálya a kormány támogatásával a kisipar felvirágoztatását tűzte ki célul. Az 1908. évi statisztikai kimutatás szerint 130 millió korona értékű butort hoznak be Ausztriából, tetszetős, de silány gyári butort. Ezen import ellensúlyozására az ország 63 vármegyéjében az asztalos kisiparosokkal szövetkezve, termelésük értékesítésére árucarnok szövetkezeteket létesítettek. Az eddig megnyitott és szép eredménnyel virágzó asztalos árucarnokok száma 24, a most megnyitott debreceni a 25-ik. A célja ennek az árucarnoknak a helybeli butoripar fellendítésében tevékeny részt venni s a város és vidékének butoripari szükségletét a legmagasabb igényeknek megfelelően kielégíteni.

Az árucarnokban értékesítésre kerül, az igazgatóság kebeléből alakult bíráló bizottság köteles felülbírálni. Ilyen bírálat nélkül semmiféle munka ki nem kerülhet s a bírálaton az érdekelt szállító iparos részt nem vehet. A termelés elsőrendű s a versenyképesség a szövetkezet kisiparos tagjainak ma már nemcsak biztos megélhetést nyújt, hanem biztos garanciát is arra, hogy a vásárló közönség a legolcsóbb áron hazai terméket vásárolhat, az árucarnoknak úgy a legegyszerűbb, mint a legdíszesebb butorkészletéből.

A Debreceni Első Takarékpénztár és a Közgazdasági Bank fuziójának szankcionálására hivatott rendkívüli közgyűléseket nem mint jelentettük e hó 27-ikére, hanem 29-ikére hívják össze. A rendkívüli közgyűlésekre szóló meghívókat a napokban bocsájtják ki.

A Schlesinger és Pollákovics cég felszámol. Budapesti tudósítónk táviratozza: Tőzsdei körökben az a hír van elterjedve, hogy a hirneves Schlesinger és Pollákovics gabonakereskedő cég felszámol, miután a cég egyik belfagya, Sándor Pál országgyűlési képviselő, vezérigazgatója lett a Budapesti Közuti Vasút Társaságnak.

A Takaré- és Hitelintézet osztaléka. A Takaré- és Hitelintézet igazgatósága, mint illetékes helyről értesülünk, az intézet közgyűlése elé 18 koronás osztalék iránt terjeszt majd elő javaslatot, szemben a tavalyi 17 koronával. Bár tudunkkal magasabb osztalékot is adhatna az intézet, de inkább régi üzleti elvélhez hiven bőségesen fog tartálékolni.

Egy debreceni cég fizetésektelensége. Reichmann Lipót debreceni Piac-utca 85. szám alatti női divatáru kereskedő ma fize-

tesképtelenséget jelentett. A passzívák némi részben banktartozások, legnagyobb részt árutartozások. A cég mindössze fél esztendő óta áll fönn. A fizetésektelenség oka, hogy Reichmann igen csekély tőkével fogott az üzlethez és a nehéz pénzügyi viszonyok között nem tudott újabb hitelre szert tenni. Reichmann 30 százalékos egyezségi ajánlatot tett.

A Kertváros terve. Néhány nappal ezelőtt hirt adtunk arról, milyen üdvös intézményt óhajtának megvalósítani a Kertváros céljaira szánt terület tulajdonosai. Ujabb értesülésünk szerint egyremásra történnek előjegyzések úgy, hogy ezideig 24 telek van lefoglalva előkelő debreceni családok részére.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Reichmann Lipót Debrecen, Löwenfeld Benő Pécs, Horváth és Rohrlight Marosvásárhely.

Ingatlanok forgalma.

Kapitány Józsefné Kiss Julianna veszi Szücs Imréné Arany Esztertől ujosztású szántóföldjét 4400 koronáért.

Magyar János és neje Kocsis Eszter veszi Madai Gábortól Szotyori-telepi házat 6000 koronáért.

Dr. Körösy Kálmán veszi Kiss János és neje Kiss Sárától Honvéd-utca 28. számú házat 13000 koronáért.

Csapó Mihály és neje Domokos Sára veszi dr. Körösy Kálmántól Honvéd-utca 28. sz. házat 18400 koronáért.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvel József.

— Negyed tíz van mondta és értesültem róla, hogy a bródi gyorsvonat pontosan beérkezik. Tehát ígéretemhez képest eljöttem. Ha akarna mondani valamit netalán, amíg egyedül vagyunk.

— Sok mindent, vágott közbe Ulusia. Sok közleni valóm volna, de hogy mondjam el, nem is tudom.

— Halljuk.

— Először is Jurának megmondtam mindent.

A lordot meglepte ez a kérdés.

— Azt mondta neki, hogy a pap megtagadja?

— Igen. Azt hittem okosabb, ha tudja.

Rudolf gróf itt járt ma reggel és két alternatíva elé állított: Megengedik neki, hogy elszökjék, vagy pedig becsukják.

— Igen? Ok? Ezt jegyezze meg jól „ők” csukják be. Ezek az emberek, akik az érdekeiket féltik. Nos, azt hiszem, ezt jellemzőképpen állíthatjuk fel. Beszéltek arról is, hogy van rá joguk?

— A maguk jogán. Az én barátságomat be kell bizonyítanom azzal, hogy beleegyezem. Azt mondják a házuk becsülete követeli. A becsület, amely becsületességgel kezdődik.

A lord kissé elgondolkodott.

(Folyt. köv.)

Dobozgyárunkat

és litográfiail műintézetünket

Füredő-u. 4. (Margit füredő telep)

helyeztük át.

Első debreceni gyógyszerészeti és kereskedelmi dobozgyár.

Dávidházy Kálmán és Társa.

Telefon 805.

Telefon 805.

Olcsó karácsonyi vásár!

Mindennemű kézi munkák, női fehérneműk és zsebkendők, kötött téli keztyűk, harisnyák nagy választékban

Füstös Dezső

Piac-utca 12. (Takarék épület.)

Próbálja meg

és készítesse férfi ruháit a legszolidabb árakon kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

Hatvan-utca 18. szám alatt, hol is kifűnő izlés szerint megválogatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányú szövetekből lesznek előállítva.

Remek szép gyermek ruhák

Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüster kötények, fehérneműk é keztek

STARK SÁNDOR

csipke, szalag, fehérnemű üzletébe. Piac-u. 7. Vecsey-házban. Kérem a cégre figyelni.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükrök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivételben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képkeretezések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u 13.

Levelező lap hívásra azonnal jövünk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Nagy karácsonyi vásár

Elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra

olcsó árak mellett.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

ruhaszabó divattermében, Piac-u. 26.

Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

Legnagyobb választók

harisnyákban

kötött és szövött árukban

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. - Flók üzlet nincs.

Megkezdődött a

karácsonyi vásár
Lám Sándor

üveg-, porcellán és diszműáruházában Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarok.

Az emeleti szalonokban szebb-nél-szebb **hasznos dísztárgyak** állandóan kiállítva.

Karácsonyi ajándék tárgyak Órák és ékszememűek legolcsóbban beszerezhetők

Apródy Józsefnél

Egyháztér 5. sz. (Nőipariskola-épület.)

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piac utca 41. sz. Dr Ujfaluassy-ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mi dentéle stíliú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyiségű kelegyek azonnal készer. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Hirdetmény.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

1911. december 29-én, Pénteken délután 4 órakor Debreczenben, a „Kereskedő Társulat” tanácstermében

rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat :

1. Jelentés a helybeli Közgazdasági bank r. t.-gal való egyesülés tárgyában s ezzel kapcsolatban az egyesülési szerződés felett határozat hozatal.
2. A Közgazdasági bank részvényeinek kicseréléséhez szükséges alaptőke emelés.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. Hét igazgatósági tag választása 6 évre.
5. Három felügyelő-bizottsági tag választása 1 évre.

Alapszabályaink 26. §-a értelmében a közgyűlésen oly részvényes gyakorolhat szavazati jogot, kinek részvénye 1910. decz. 31-ig nevére iratott s a részvénykönyvbe bevezettetett.

Szavazásnál minden egy részvény egy szavazatra jogosít, azonban a közgyűlésen megjelenő tag saját részvényei után 60 szavazatnál, meghatalmazás alapján másik 60 szavazatnál többet nem gyakorolhat, bármennyi részvényt képviseljen is. (Alapsz. 29. §.)

A szavazat-lapok átvételére jogosító igazolójegyek a közgyűlés előtti 2 köznapon a takarékpénztár helyiségében átveendő. A közgyűléseken csak ezen igazoló jegyek alapján gyakorolható szavazat jog. (Alapsz. 26. §.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet küldeni.

Levelezés.

35 éves, csinos, rendszerető özvegy asszony ismeretség hiányában ezton akar férjhez menni gazdálkodóhoz, aki földbirtokon gazdálkodna. Irjanak „Jó emberek” jellegére Hajduböszörménybe, post-restant.

Melyik föltétlenül uri ember lenne sétapartnere középkori uriasszonynak, az írjon „Szórakozás” jellegére a kiadóhivatalba.

Betöltendő.

Tisztességes özvegy iparos asszony házvezetőnői állást keres idősabb urnál vidéken is. Czim özv. Stankovitsné H.-Dorog.

Gépirőnő és gyakorlott írnok ügyvédi irodába felvétetik Szt-Anna 1,

Jóbizonyítvánnyal, tisztességes, megbízható asszony, ki egy helyen 12 éve van kimérobbe ajánkozik. Busi-utca 15.

Polgári családból való jólelkületű 35—45 éves körüli asszonyt keresek házvezetőnőnek vidéki gazdálkodó. Cim a kiadóban.

Vámospércsen megbízható embert keresünk, ki megbízásunk folytán sok pénzt kereshet. Cim a kiadóba.

Jó családból való fiu asztalos tanulóknak felvétetik Késes-utca 23. szám alatt.

Nős, családos ember kaucióval raktárnoki, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló foglalkozást keres. Cim Grosz Mór, Hatvan-utca 56. szám alatt.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
árúházában
TELEFON
501
Jó úton Debreczen,
Piac-utca 49. postával szemben.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvár, kárpáti és különféle csemegesajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi írvojak kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy, tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Lucerna elsőrendű, fedél alá rakva circa 30% eladó Postakert, Gyár-u 11. sz. alatt.

Elethü képnagyítás a legjobb meglepetés karácsonyra, névnapra! Gyönyörű kivitelben előnyös áron megrendelhető a Harmathy könyvüzletben Fűvészkert 14. Minták megtekinthetők.

Hiány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

A saját készítményű czipő áruházban

férfi amerikai czipők 12 K-tól 23 K-ig kapható a legzebb és legtartósabb kivitelben, ugyesintén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban lehet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

saját készítményű czipő áruházban Piac-utca 9. szám alatt.

Kolibri, Délibáb, Progress, Parafás, Arany, Club fadobozos stb. s mindenféle cigaretta hüvely különlegességek legelőnyösebben szerezhetők be a Harmathy könyv üzletében Fűvészkert-u. 14.

Hízott apró jószág és hus, naponta friss vágás, tisztán megtépve 1 prima liba hízalt K 7.—, 3 prima hízalt kacsa vagy tyúk K 7.20, prima borju vagy marhahus hátulja K 6.10. Minden 10 fontos postacsomagban franco szállít megelégedésre Wih. Weledinger Podwoloczyska Nr. 36.

Keresek megvételre, egy jó karban lévő pénzszekrényt, egy kopir prést és egy amerikai íróasztalt. Cim: József király herceg-u 25. alatt.

Egy kitünően jövedelmező motorerőre berendezet ablakfagyár eladó, értekezhetni Farkas Mihályval Érmihályfalván.

Butorok és szőnyegek jegolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvételnek.

Nem keil már látatlanba rendelni ajándék könyveket drága pénzért, mert a Harmathy antiquariumban Fűvészkert 14. teljesen új diszmuvek, képes mesekönyvek, zsolttárok, imakönyvek stb rendkívül árleszállítással kaphatók. Tányértalpu lompos farku Maczkó koma is megérkezett repülőgépen. Gyerünk csak!

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Egy jóforgalmu fűszerüzletet keresek átvételre. Ajánlatok a kiadóba „Jó üzlet” jellegére kéretnek.

Lakás.

Gyárnak vagy raktárnak alkalmas helyiség villany és légszeszszel felszerelve azonnal kiadó. Értekezhetni Dobozgyár Fürdő-utca 4. Margitfürdő-telep. Telefon 805. sz.

Egy modern 4 szobás utcai lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Egy modern utcai uri lakás 1912. május 1-re kiadó Arany János-u. 57.

Különféle.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítatnak és javítatnak Békés Lajos kalapos műhelyében Piac-u. 46. sz. az udvarban.

Welsz Ferenoz épület és mű-butor asztalos József-kr.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat az elsőrendű kivitelben, mérsékeit árban.

Megjötték a színészek s tanúságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a Matild széplőtűszerek. Matild szappan, Matild orom, (szep) arckenőcs, továbbá a Kun sertésora, nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában.

Nagy karácsonyi vásár!

Ha olcsón és jól ohajt vásárolni, ne mulassza el felkeresni a teljesen új árukkal berendezett

RÓZSA Kistemplombazárt

Debreczenben

hol nem régi, hanem kizárólag legutolsó divat szerinti új áruk lesznek bámulatos olcsó árban árusítva.

Kistemplom-bazár!

Tiszta agyagból készült szép és cserép, fali téglák és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a Karczagi agyagiparnál Karczagon szerezhető be.

A karácsonyi vásár megkezdődött

Grünfeld Adolf és Társa

férfi ruha áruházában.

Kapható rövid kabát szőrme gallérral már 15 K-tól.

Fekete hosszú kabát már 20 koronától.

Divat öltönyök már 24 koronától.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Allandó kiállítás
művészi fényképekből
Németi műtermének
Piacz-utczai kapu bejáratában.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.
Becses pártfogást kérve
Weisz József
angol női szabó.

A legújabb és legmodernebb ékszerek készülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445. Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Évi kötésre előnyös ajánlat.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Halmágyi

női és leány felöltők divatházában, Piacz u. a lőpostával szemben.

Megkezdődött a Nagy Karácsonyi Occasio

mely alkalommal **Costümök, Pongyolák, Blousok, Jouponok, Raglanok, Bundák, Szörme, Plüsch és Bársony felöltők, Karmantyuk és Boák** rendkívül olcsó árban szerezhetők be.

Szolid kiszolgálás.

Olcsó árak.

Műbutor és épület asztalosok.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Debreczenben a Boldogfalvai-utca 6. sz. alatt**

műbutor és asztalos műhelyt

rendeltünk be.

Elvállalunk minden e szakmába vágó műbutorok elkészítését, u. m.: **hálószoba, ebédlő, szalon és irodai berendezéseket.** Javítások pontosan s a legjutányosabban eszközöltetnek. Stilszerű antik butorok nagy szakértelemmel javíttatnak.

A n. é. közönség szives bizalmát és megrendelését kérve, maradtunk tisztelettel

Girtsits József és Társai.

Telefon 10-38. szám.

Telefon 10-38. szám

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt**

építő és műszaki irodát nyitott.

Elvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsccsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

A legszebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándék bárkinek!

Elajándékozunk 3000 pár cipőt!

Kitűnő **Chevro, fűzőcipőknek** bevezetése céljából elhatároztuk, hogy **3000 pár cipőt** elajándékozunk s csupán a munkadíj megtérítéséül kérünk **3 pár cipőért 14.- K-át.**

Cipőink a legjobb bőrből, elegáns kivitelben (tartós, modern formában) készülnek s 3 pár ára egyébként 36.- korona.

Mi tehát tényleg megajándékozunk Önt ezen cipőkkel s csupán azon kívánságunkat köljük hozzá, hogy gyárunk cipőit ismerősei körében ajánlja.

Erthetővé lesz, hogy gyárunk kizárólag jó minőségű és kifogástalan cipőket szállít, mert hiszen ajánlására számítva, a későbbi üzleteknél reméljük tulajdonképeni hasznunkat. **Ezen ajándékcipőket csak december hó 31-ig külfük széjjel.** Ajánlatos tehát azokat **azonnal** megrendelni, mert a címünkre érkező nagymennyiségű megrendeléssel szemben **kizárólag csak 3000 pár cipőt ajándékozhatunk.** A megrendelések a beérkezés sorrendjében elégtetnek ki. — Amennyiben a 3000 pár ajándékcipő elfogy — mit annak idején közölni fogunk — a további rendeléseknél 3 pár cipőt csupán 36.- koronáért szállíthatunk. Egyenlőre azonban míg a készlet tart 14.- koronáért oly 3 pár cipőt fog kapni, melyek bizonyára a legnagyobb mértékben kifogják elégtíteni.

Tetszés szerint szállítunk uri vagy női fűzőcipőket a legjobb bőrből a kívánt számban, vagy centiméter nagyságban. Nem megfelelő készséggel visszaveszünk, úgy, hogy **kockázat** teljesen kizárt. — Székküldés utánvét vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. — Megrendelések intézendők:

SCHUHFABRIK in OSVIECIM Nr. 264. Österreich.

Amerikai ozipó ujdonságok
legnagyobb választékban, legolcsóbb szí-
goru szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

czipó nagyruházában

:-: Piacz- és Kossuth-u. sarok. :-:
Telefon 602.

Hölgyeim!

Felhívom b. figyelmüket, hogy az összes rőfös árakban, a melyeket többet raktáron nem tartok, **most az alkalom**, hogy ezekben szükségletüket gyári árban beszerez-
hessék. — Az olcsóság bizonyítékául szol-
gáljon az itt felsorolt néhány czikk.

Csikos flanellek	18 kr.-tól
l-a Szintartó zsinór barchetek	37 „
120 cm. széles costüm kelmék	43 „
120 „ angol „ „ „	76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben	138 „
140 cm. valódi angol costüm kelmék	128 „

És még sok más czikk, nagyon olcsó árban. **Nem parti árak!** Szép, új divatos dolgok — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.

Mer. yasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárak és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN divatruháza

Piacz-u. 85. Royal kávéházzal szemben.

Luna

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-
nál Debreczenben.

**A Piachoz közel
keresek**

3-4 szobás lakást

azonnalra.

Ajánlatok a kiadóhivatalba
kéretnek.

**Szabó Lajos fiai cégnél
a karácsonyi eladás**

tetemesen leszállított árak mellett
folyamatban van:

Női divat kelmék csikos és koczkás,
angol utánzat **most** 40 és 50 kr.

Sima divat kelmék tiszta gyapju **most**
70 kr.

Több ezer méter **schweizi selyem**
most 75 kr.

Mosó karton, delain és velez **most**
22, 25 és 28 kr.

EREDETI
SINGER
VARRÓGÉPEK

„66“

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék

minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Piacz-u. 79.

Ágytollat fertőtlenítve tisztít

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Széchenyi u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piacz-utca 22. (Glück Edénél.)

Májusi harangvirág

Rózsa,

Akác,

Narcis,

Hellotrop

K 4.—

Vistaria

K 4.50

Ibolya

K 5.—

Eredeti
és példány-
képe

Dralle

Illusion a világító toronyban.

Növényecseppek alkohol nélkül. Egy atom elég.

Nagyszerű növény illat utólérhetően természetességben.

Mindenütt kapható. **Georg Dralle. Bodenbach a/E.** Óvakodjunk utánzatoktól.

Turin

1911.

Nagy

dij.

minden
illatszernek
alkohol
nélkül.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végzünk.

Temetőseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny.** Gyászos házaknál kegyeletisértően nem tolakodunk **Csakis személyes meghívásra jelentkezőknek temetőseket felvétele végett.**

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
Gőzmosó.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

¶ Nvomatott Hoffmann Kronovitz és könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.